

Клеман Русо. Шкаф с интарзия от екзотични дървесини, слонова кост и шегрен в две тоналности; гръжки от слонова кост (галерия Валоа, Париж)

бела, направени от други майстори, допълват обзавеждането на този интериор. Емил-Жак Рулман е обсипан с възхвали от журналистите от онова време, които не се колебават да го сравнят с най-прочутите мебелисти на XVIII в. Трябва да уточним, че Рулман никога не е практикувал занаята на мебелиста, той просто много добре умее да се консултира и да възлага на занаятчийски поръчки с голяма стойност в парижкия квартал на мебелистите Фобур Сент-Антоан, традиционен за XVIII в. Рулман прави изгледи в малък мащаб на мебелите си от всички страни, после тези проекти се предават в проектантското му ателие, където се довършват под негово ръководство. Той подбира редки, първокачествени и скъпи материали. Освен традиционното абаносово дърво Рулман използва коренище от амбойна, комбинирана с пергамент или с галюша (щавена акулска кожа), слонова кост, седеф, рог. Очарованието на мебелите му се дължи на комбинацията между базисни, достатъчно прости форми с рафинирана декорация, изпълнена със скъпоценни материали. Рулман казва, че искал един ден да сътвори "чисти форми, диктувани от разума", нещо което за нас е доста учудващо. Все пак може да споделим по-лесно мнението му, тъй като той се наема да установи "хармония между обемите, придружена със строга елегантност на линиите". Времето за производството на мебелите е дълго. На Жул Дерубе, един от неговите най-лоялни и точни изпълнители, са необходими от два до пет месеца, за да завърши един мебел. Очевидно е, че цените на

мебелите са много високи. На критиците, които го обвиняват, че това са ексклузивни изделия, достъпни само за елита, Рулман казва: "Не може да се утвърди нов мебелен и интериорен стил, ако средната класа не манифестира интерес към него. Преди да може да достигне до Ренесанс на интериорния архитект, трябва да се мине през скъп стадий на проучвания върху луксозни мебели, които зависят от меценатството на богатите класи, точно както преди изкуството не можеше да се развива без патронажа на кралския двор." Вярно е, че неговите мебели достигат астрономически цени и че само много подобрена клиентела може да си плати този лукс. Това са индустриалци, банкери, прочути художници или благородници с пари. Има също и официални поръчки. Поръчват на Рулман новото обзавеждане на зала за събрания и бална зала за Търговската камара. Идват и други поръчки от големи фирми, например американската Ню Йорк Сити Банк, която възлага интериора на парижкия си филиал. Фирмата "Дружество Рулман и Лоран" (Пиер Лоран, експерт по живопис, е приятел и съдружник на Рулман) не е единствената, която има в листата на поръчките си прочути имена. Това е характерно и за редица други майстори от ардеко. Така е например и с Йожен Принц, чиито клиенти са принцеса Дьо ла Тур д'Оверн, виконт Ришмон, Жан Ланвен. Рулман е харесван заради дискретната си елегантност и луксозни изпълнения. Йожен Принц съблазнява клиентите си с ексцентричността на моделите си и неочакваните комбинации на материали. Той участва в изложбата от 1925 г. без особен успех. Но на Есенния салон през 1926 г. е истинският дебют на Принц, където представя една спалня от розово дърво. Редица прочути модели на Принц датират от тридесетте години. Това са мебели, в които контрастно съчетава дървесина с метал. Един корпусен мебел от 1933 г. представлява речекмеджета от риопалисандър върху цокъл от огънати линии, изпълнени от патинирана позлатена мед. Той често прави вариации на тази тема, като представя един сандък от габонски абанос със строга маркетри, поставен върху филигранен цокъл, който сякаш го освобождава от цялата тежест. Йожен Принц упорито търси хитроумни комбинации, които позволяват вариантност, както например с малки жигонни маси или с врати-хармоника, използвани за пръв път от него при корпусните мебели, за да се пестят място.